



*În 2019 se împlinesc 150 de ani de la nașterea marelui savant și mărturisitor creștin care a fost doctorul Nicolae C. Paulescu (trecut la cele veșnice în 1931). Nimeni n-a întruchipat mai plener în România veche buna întâlnire dintre știință și religie în general, dintre Spital și Biserică în particular, mergând până la această mărturie supremă: „Omul de știință nu se poate mulțumi să zică: Credo in Deum [Cred în Dumnezeu]. El trebuie să afirme: Scio Deum esse [Știu că Dumnezeu există]. Dacă în România nouă cineva duce mai departe această cruce a științei mărturisitoare, acela este prof. dr. Pavel Chirilă, cel care a fundamentat ca nimeni altul, în ultimele decenii, conceptul de „medicină creștină” și și-a pus întreaga activitate sub deviza: „Medicul tratează, Dumnezeu vindecă”. Într-o lume care, din păcate, tinde să-și piardă din ce în ce mai mult și credința, și vrednicia, prof. dr. Pavel Chirilă a arătat – nu doar cu vorba, ci și cu fapta – că se poate face enorm pentru buna lor (re)întâlnire și conlucrare, iar când am afirmat mai demult că eu unul „nu știu pe nimeni care să mai fi făcut atât de multe lucruri într-o viață de om” și că „de fapt, prof. dr. Pavel Chirilă nu-i doar un OM, ci o adevărată INSTITUȚIE științifică a Ortodoxiei românești”, nu am exagerat câtuși de puțin... (R. C.)*

### **Asociația și Editura „Christiana”**

Dr. Pavel Chirilă s-a născut la Slatina-Nera (jud. Caraș-Severin), în 1946, într-o familie care n-a scăpat de prigoana comunismului. A studiat Medicina la București și a lucrat, înainte de 1989, la

Spitalul de Urgență și la Institutul de Medicină Internă. Profilat, împreună cu soția sa, dr. Maria Chirilă, pe medicina naturistă, după 1989, a întemeiat, în duhul vechilor vasilade, cu sprijinul unor alese figuri preoțești (Constantin Galeriu, Constantin Voicescu, Vasile Gordon, Constantin și Vasile Mihoc etc.) Asociația Filantropică Medicală „Christiana” (încă de la începutul anilor ‘90, cu spital – prin care au trecut, printre alții, Petre Țuțea și părintele Dumitru Stăniloae –, rețea de farmacii și școală postliceală de asistență) și editura omonimă (care a scos până astăzi peste două sute de titluri: carte medicală, teologică, istorică, memorialistică, dar și de beletristică creștină, de la Dante Alighieri la poezii închisorilor comuniste). La un moment dat, „Christiana” a avut aproape 30 de filiale în toată țara, dintre care astăzi mai supraviețuiesc doar câteva (autonome față de centru, dar fidele principiilor fondatoare).

Între 2009 și 2014, AFMC „Christiana”, prin centrala sa din București și prin mai multe filiale (Târgoviște, Slatina, Galați), a fost implicată, în parteneriat cu „Armonea” NV/SA (cu sediul la Bruxelles), în implementarea proiectului „Stagii de practică geriatrică valorizate într-un context transnațional modern”, aprobat și finanțat de Uniunea Europeană, Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse (AM POSDRU) și Fondul Social European (POS DRU).

## Conceptele de „medicină creștină” și „medicină pastorală”

Dr. Pavel Chirilă și-a dublat practica medicală (îi sînt îndatorați cu sănătatea și chiar cu viața zeci de mii de oameni) cu activitatea universitară, fiind și autor (singur sau în colaborare) a peste 20 de cărți, fundamentând conceptul de medicină creștină și militând pentru implicarea activă a creștinului în viața cetății. Multe dintre cărțile sale au apărut chiar la Editura Christiana (ajungând titluri de bază în bibliografiile referențiale ale învățământului teologic românesc, iar unele fiind traduse și în alte limbi: spaniolă, neogreacă, engleză, suedeză etc.). Trebuie amintite măcar câteva titluri: Dr. Maria Chirilă, Dr. Pavel Chirilă, *Terapie naturistă. Îndrumător practic* (1992); Dr. Pavel Chirilă, Pr. Mihai Valică, *Meditație la medicina biblică*, cu un cuvânt înainte de Pr. Prof. Dr. Constantin Galeriu (1992), volum tradus și în engleză: *Meditation on biblical medicine* (1993); Dr. Pavel Chirilă, Dr. Maria Chirilă, Dr. Dumitru Constantin, Biol. Prof. Dr. Mircea Tamaș, Biochim. Nicoleta Macovei, *Medicină naturistă. Concept-Diagnostic-Tratament* (1995, reed. 2008: *Medicină naturistă. Fitoterapie-Acupunctură-Homeopatie*); Dr. Pavel Chirilă, Dr. Maria Chirilă, Biol. Nicoleta Macovei, Biol. Elena Capetti, Dr. Lavinia Chirilă, *Bolnavul ca victimă... Răspunsul medicinei naturiste* (2000); Dr. Pavel Chirilă, *Conceptul de medicină creștină. 1. Sfânta Scriptură citită de un medic ortodox* (2001), volum tradus și în engleză: *Concept of christian medicine, 1. The Holy Scripture, read by an orthodox physician* (2003); Conf. Univ. Dr. Pavel Chirilă, Pr. Dr. Mihai Valică, Spitalul creștin.

*Introducere în medicina pastorală*

(2004, reed. 2009); Pr. Dr. Mihai Valică, Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă, Asist. Soc. Drd. Andreea Băndoiu, Ec. Drd. Cristian George Popescu,

*Teologie socială*

(2007); Chirilă, Prof. Univ. Dr. Pavel, Prof. Univ. Dr. Lucian Gavrilă, Conf. Univ. Dr. Cristina Gavrilovici, Asist. Soc. Drd. Andreea Băndoiu,

*Principii de bioetică. O abordare ortodoxă*

(2008); Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă,

*Vindecarea*

(2009); Prof. Dr. Ilie, Bădescu, Lect. Dr. Andreea Băndoiu, Prof. Dr. Pavel Chirilă,

*Principiile cercetării martirologice*

(2010); Pr. Prof. Dr. Mihai Valică, Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă,

*Prigoana cea dinăuntru. Încercările dreptilor în Biserica lor*

(2011); Pavel Chirilă, Mădălina Popescu, Cristela Georgescu,

*Nu hrăni cancerul! Alimentația este aliatul tău împotriva cancerului*

(2012); Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă, Ierom. Teofan Munteanu,

*Psihologia în textele Sfintei Scripturi*

, cu un cuvânt înainte de Mitropolitul Hierotheos Vlachos (2012); Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă,

*Prevenirea bolilor prin stilul de viață. Boli evitabile*

(2012); Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă,

*Întâmplări din Biserică și Spital. Dialog consemnat de Răzvan Codrescu*

(2014); Prof. Dr. Pavel Chirilă, Ierom. Teofan Munteanu, Dr. Mădălina Popescu, Dr. Dragoș Matei,

*Ortodoxia ca stil de viață*

(2017).

## **Complexul terapeutic de la Voluntari**

La Voluntari, unde și-a stabilit rezidența, a întemeiat, cu implicarea întregii familii (soția: Dr. Maria Chirilă; fiicele: Dr. Lavinia Chirilă și Dr. Mădălina Popescu; ginerele: Ing. Ec. Cristian George Popescu), un întreg complex terapeutic: Centrul Medical „Naturalia” (în cadrul căruia acordă consultații curente), unde funcționează și o reputată fabrică de medicamente naturiste, dar pe lângă care a ridicat și o capelă (acum în curs de a fi refăcută ca biserică în toată regula), în coasta căreia odihnește regretata Maria Chirilă, iar tot acolo Fundația și Hospice-ul (Centru de Îngrijiri Paliative) „Sfânta Irina” (cu o splendidă biserică în incintă, cu hramul Sfintei Mucenițe Irina, având poate cele mai frumoase mozaicuri recente din România), așezământ destinat bolnavilor de cancer în fază terminală (sfințirea așezământului s-a făcut în anul 2005, cu un întreg sobor arhieresc, în frunte cu ÎPS Teofan Savu, împreună cu care întemeiase anterior, la Craiova, un ambițios Centru de Studii de Teologie Aplicată, sub egida căruia au apărut numeroase titluri referențiale în bibliografiile de specialitate), pe unde au trecut până în prezent peste 3100 de pacienți.

## Clinica de Recuperare Oncologică de la Nera

În ultimii ani, sub tutela Fundației „Sfânta Irina”, accesând fonduri europene și luptându-se eroic cu birocrăția de acasă și cu alte vicii paralizante ale oficialităților românești, a ridicat, în vecinătatea Mănăstirii Nera, o mare și ultramodernă Clinică de Recuperare Oncologică (prima de acest gen din România), aflată în prag de finalizare. Dacă la Voluntari primesc asistență medicală și spirituală bolnavii de cancer în faza terminală, la Nera vor primi asistență bolnavi de cancer în faza incipientă (cu mari șanse de vindecare). Noua clinică se află pe minunata Vale a Nerei, într-o zonă nepoluată din județul Caraș-Severin, localitatea Slatina Nera, comuna Sasca Montană (chiar locul de baștină al doctorului Chirilă, unde se păstrează casa părintească). Clinica va fi de tip rezidențial, cu 42 de saloane spațioase și confortabile, construite pe o structură arhitecturală și funcțională de tip sanatorial. Fiecare bolnav va fi găzduit cu grijă și atenție, într-un salon cu un singur pat, și va beneficia de o cură complexă de recuperare, cu durata de 14 zile. Probabil că acolo își va petrece prof. dr. Pavel Chirilă, cu ajutorul lui Dumnezeu, cea mai mare parte din anii următori (pe care i-i dorim cu toții cât mai rodnici și mai îndelungați).

## Ctitor de Biserici și mănăstiri

De bisericile de la Voluntari am pomenit deja. Cei mai mulți au auzit și știu de Mănăstirea Christiana obște de maici, stărețită de stavrofora Benedicta Chirobocea, unde funcționează și un cămin de bătrâne), aflată chiar în arealul bucureștean (Șos. Pipera 49) și care a făcut parte din proiectul inițial al „Christianeii” (ce nu s-a putut realiza decât parțial, din pricini „ambientale” pe care ar fi oțios să le discutăm aici), dar mai puțini știu că doctorul Chirilă a ctitorit (nu de unul singur, firește) nu mai puțin de patru mănăstiri: în afară de Christiana, pe cea de la Nera (cu o obște de maici tot mai numeroasă și renumită astăzi în tot spațiul ortodox românesc), cea de la Dobric (Bistrița-Năsăud) și cea de la Râpa Robilor din Aiud, în vecinătatea marelui Mausoleu cruciform (el însuși sfințit ca biserică de vrednicul de pomenire vlădică Bartolomeu Valeriu Anania) ridicat acolo de râvna târzie a celor trecuți prin temnițele comuniste. Noua mănăstire de la Aiud continuă veghea duhovnicească a micului schit rânduit acolo de părintele Iustin Pârnu – veșnică să-i fie pomenirea! –, avându-l ca stareț pe duhovnicul schitului inițial, părintele ieromonah Gavriil (fost Augustin) Vărvăruc. Prof. Dr. Pavel Chirilă și maestrul Dan Puric au fost cei ce au ținut cu precădere ca în cadrul noii mănăstiri să se facă și un Centru de Studii Martirologice (în mare parte ridicat deja). În fine, dincolo de toate acestea, nu mai aduc vorba de numeroasele figuri monahale care și-au încrucișat de-a lungul vremii calea cu cea a „Christianeii”, printre ele numărându-se, de pildă, maica Siluana (Eugenia) Vlad, de atâtea ori prezentă și în paginile revistelor noastre.

## Cultul martirilor și cultura memoriei

Prezentarea realizărilor doctorului Pavel Chirilă și a profilului său moral-spiritual ar fi incompletă dacă nu am sublinia constanta și adâncă sa implicare în cultul general al martirilor și în cinstirea neomartirilor secolului 20, îndeosebi a celor trecuți prin temnițele comuniste (de unde unii s-au strămutat direct la cer). Pe lângă inițiativa Centrului de Studii Martirologice de la Aiud și de sinteza intitulată Principiile cercetării martirologice (2010), la care a fost co-autor (vezi mai sus), zelului său mărturisitor și comemorativ i se datorează și cele câteva simpozioane de martirologie desfășurate la noi în ultimul deceniu. A organizat de-a lungul anilor numeroase simpozioane (unele internaționale), pe teme medicale sau teologice, dar cel mai de seamă cred că rămâne acel prim Simpozion Internațional de Martirologie din România organizat în anul 2010 (11-12 octombrie) la Hotelul Hilton din București (rezumatele lucrărilor prezentate au fost adunate într-o broșură: „Moartea martirică”, apărută sub egida Fundației „Sfânta Irina”). Frumoasa ispravă de atunci a tandemului Pavel Chirilă – Dan Puric a fost continuată (chiar dacă nu la același nivel) de simpozioanele organizate anual la Aiud și Alba Iulia (prin colaborarea dintre Fundația Aiud, Mănăstirea Înălțarea Sfintei Cruci de la Râpa Robilor, Arhiepiscopia de Alba Iulia și Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia), ultimul desfășurat chiar la sfârșitul lunii trecute, din păcate fără prezența dlui dr. Chirilă, pe care însă toată lumea mizează pentru anii următori. Știindu-l cu inima alături de noi, cu toții i-am închinat gândurile și osârdia. Pilda sa o avem: rămâne să ne ridicăm, fiecare după puteri, la înălțimea ei, care e deja vecină cu legenda.

**Răzvan CODRESCU** ([sursa: Lumina Credinței](#))